

Få fuld effekt af rengøring i kalvestalden

Smittebeskyttelse er især vigtigt i kalvestalden. På KvægKongres 2014 gav en desinfektionsekspert gode fif til effektiv rengøring.

- Lone Sylvest Søgaard, VFL Kvæg og
Therese Jarltoft, DLBR Slagtekalve

I forhold til smittebeskyttelse er det en god ide at fokusere der, hvor dyrene er mest modtagelige. Og det er de i kalvestalden. Desinfektionsekspert og laborant Ove Christoffersen gav derfor gode råd om effektiv rengøring i kalvestalden på KvægKongres 2014.

Altid sæbe

Først og fremmest slog han fast, at rengøring altid skal foregå med alkalisk, altså basisk sæbe – det vil typisk sige sæbe, der forhandles i blå dunke.

"Hvis du ikke har gjort rent med sæbe først, er det nyttesløst at desinficere, for alle desinfektionsmidler bliver ødelagt af organisk materiale, altså skidt – også det skidt, vi ikke kan se med det blotte øje," lyder det fra Ove Christoffersen. Han forklarer i øvrigt, at man skal kigge på sæbens indholdsfortegnelse og tjekke, at sæben indeholder "tensider" eller "overfladeaktive stoffer", for at den er tilstrækkelig effektiv.

Korrekt desinfektion

Hvis man vil desinficere kalvebokse efter rengøring, er det ifølge Ove Christoffersen vigtigt, at boksene tørrer let ud efter vasken, for at desinfektionsmidlet virker. Han påpeger, at det er vigtigt, at bruge det rette desinfektionsmiddel i den rette koncentration – og at det i øvrigt kræver ryggrad, at desinficere.

- Hver en kvadratmillimeter skal have desinfektionsmiddel, hvis det skal virke, så det er vigtigt at være grundig og tage sig den tid, det tager, lyder hans erfaring.

Og i den kommende sommer bør man være opmærksom på, at desinfektionsmidlet ikke er udtørret, før den angivne indvirkningstid – så virker midlet nemlig ikke.

Succes med desinfektion afhænger af:

- Kvaliteten af den forudgående rengøring
- Om der bruges et velegnet middel til opgaven
- Koncentrationen af den opløsning, man bruger
- Indvirkningstiden
- Temperaturen

Hvis rengøring og hygiejne i kalvestalden er venstrehåndsarbejde, der ikke bliver taget alvorligt, kan det være spild af tid.

Hydratkalk som supplement

Ifølge Ove Christoffersen er hydratkalk et godt supplement til vask og desinfektion.

"Hydratkalk kan komme ind i kroge og sprækker, hvor det kan være svært at komme ind med andet, så det er et fint supplement," mener han. (Hydratkalk skal være opslemmet i vand). Hvis kalk skal have en desinficerende effekt, skal der benyttes læsket kalk (15 % vandopløsning med brændt kalk). Læsket kalk er stærkt basisk (pH 11-11,5), hvilket kun de færreste sygdomsfremkaldende organismer kan overleve (med undtagelse af bla. coccidieæg). Når det læskede kalk tørrer op, omdannes det igen til almindelig kalk, hvorefter der kan indsættes dyr.

Adskil kalve og rengøring

Det er væsentligt at holde sig for øje, at man ved rengøring kan sprede partikler og dermed smitte til de omkringstående kalve. Det anbefales derfor, at man om muligt flytter hytter til en separat vaskeplads så langt væk fra de øvrige kalve, at der ikke kan spredes gødning fra vaskepladsen til de øvrige kalve.

Hvis det er umuligt at flytte det, der skal vaskes, anbefales det, at man skærmer de omkringstående kalve så godt af som overhovedet muligt. Evt. må man lade være med at højtryksrense og i stedet sætte inventaret i blød i vand og sæbe og skure det rent med børste og vand-slange.

"Og så er det vigtigt, at I sætter rengøring i sy-

stem og skaber faste rutiner omkring det – så bliver det mere overkommeligt," lyder rådet fra Ove Christoffersen.

Husk vandkopperne

Ved vask af vandkopper, drikkekar eller lignende, har de fleste nok bemærket den biofilm (glat, geleagtig overflade), der opstår efter nogle dage. Biofilm er lig bakterier, og jo hurtigere den kommer, jo flere bakterier er der til stede i vandmiljøet. Vandkopperne skal faktisk vaskes så ofte og så grundigt, at denne biofilm aldrig når at opstå. Vask derfor vandkopperne dagligt og skrub dem grundigt med sæbe efter behov (kom helt ind bag flyder osv., da det ofte er her at bakterierne opformerer). En efterfølgende desinficering med eksempelvis klorin kan være nødvendig.

Fif til rengøring, uden brug af vand og sæbe

Hvis man ikke vasker med vand og sæbe mellem alle hold af indsatte kalve, er det bedst helt at undgå vand. Det bedste resultat opnås i så fald ved at lave en grundig tør-rengøring hvor alt synligt møg og snavs fjernes. Herefter oversprøjtes alt inventar med læsket kalk, helt op i den højde hvor kalvene ikke kan nå. Kalken skal tørre ind, inden der indsættes dyr.

Find Ove Christoffersens dias fra KvægKongres 2014 på www.kvaegkongres.dk under temaet "Koen og Kalven".